

תקנות אוויר נקי (מניעת זיהום אוויר וריח מתחנות דלק), התשע"ז-2017

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4, 13, 15(ד) 32 ו- 81 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008¹ (להלן – חוק אוויר נקי), לפי סעיפים 5 ו- 7 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961², ולפי סעיף 10א לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח – 1968³ (להלן – חוק רישוי עסקים), לאחר התייעצות עם שר הבריאות, ובאישור וועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת לפי סעיף 21א(א) לחוק יסוד הכנסת⁴ וסעיף 2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁵, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות בתקנות אלה-

"אתר האינטרנט" – אתר האינטרנט של המשרד שכתובתו www.sviva.gov.il;

"גוף מאושר לעניין התקן השבת האדים" – איגוד הניטור הטכני של גרמניה (Technischer Überwachungs-Verein - TÜV) או גוף אחר המבצע בדיקה של התאמת דגם מערכת שלב II להשבת אדי דלק לתקן השבת אדים, שהממונה אישר לעניין זה, ופירסם את שמו באתר האינטרנט;

"דלק" – דלק מסוג בנזין או דלק נוזלי אחר בעל לחץ אדים של 27.6 קילופסקל או יותר, המיועד לשימוש ברכב מנועי, ולמעט גז;

"המשרד" – המשרד להגנת הסביבה;

~~"הרשות הלאומית להסמכת מעבדות" – הרשות הלאומית להסמכת מעבדות שהוקמה לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-1997⁶;~~

"מיתקן דלק" – מכל דלק, עמדת תדלוק, צנרת, שסתום, מתאם, מחבר, אטם או כל רכיב אחר, המשמש או המיועד לשמש לאחסון דלק או אדי דלק, להובלתם או לאספקתם דלק בתחום תחנת הדלק;

"מכל דלק" – מכל המשמש או המיועד לשמש לאחסון דלק בתחנת דלק;

"מכלית תדלוק" – כלי רכב המיועד לשאיבה, פריקה, הובלה או שינוע של דלק;

"מערכות השבה וניטור" – מערכת שלב I, מערכת שלב II, מערכת ניטור;

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 752.

² ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204; התשנ"ח עמ' 329.

⁴ ס"ח התשמ"ח, עמ' 69; התשס"א, עמ' 166.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ד, עמ' 348.

~~⁶ ס"ח התשנ"ז עמ' 156.~~

"מערכת ניטור" – מערכת ניטור למערכת שלב II שמתקיימים בה התנאים לפי תקנה 6 ;

"מערכת שלב ו" – מערכת להשבה של אדי דלק ממיתקני הדלק למכלית תדלוק, שמתקיימים בה התנאים לפי תקנה 4 (א) ;

"מערכת שלב ו" – מערכת אוטומטית להשבה של אדי דלק הנפלטים בעת תדלוק הרכב למכלי הדלק של התחנת דלק, שמתקיימים בה התנאים לפי תקנה 5-א ;

"מפעיל" – כל אחד מאלה -

(1) מי שמפעיל תחנת דלק, מחזיק בה או מי שבידו השליטה בתחנת דלק כאמור, בין בעצמו ובין באמצעות אחר מטעמו; לעניין זה, "שליטה" – היכולת לקבוע, בין מכוח זכות חוקית ובין בשל מצב הדברים בפועל, את שיטת ואופן ההפעלה של תחנת הדלק;

(2) מי שהוא בעל רישיון או היתר הדרושים לפי כל דין להפעלתה של תחנת דלק או לשימוש בה או מי שמוטלת עליו חובה לקבל רישיון או היתר כאמור;

"נותן האישור" - מי שהשר להגנת הסביבה הסמיך אותו לפי סעיף 6 לחוק רישוי עסקים;

"עמדת תדלוק" – עמדה המשמשת להעברת דלק ממכל דלק בתחנת הדלק, אל מכל הדלק בכלי רכב.

"צו עסקים טעוני רישוי" - צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013⁷;

"שסתום פריקת לחץ" - שסתום המאפשר יציאה או כניסה של אדי דלק או אוויר, ברמה המזערית הנדרשת לשם מניעת הצטברות לחץ או תת לחץ במכל דלק, ברמה המזערית הנדרשת לשם מניעת הגורמת סיכון בטיחותי ;

"תחנת דלק" – אתר שבו מתבצעת מכירה או אספקה של דלק, בדרך של תדלוק כלי רכב, ובכלל זה תחנת דלק הטעונה רישוי לפי פרט 2.2 לצו עסקים טעוני רישוי;

"תקן השבת האדים" – אחד משני אלה -

⁷ ק"ת התשע"ג, עמ' 821.

מעוצב: לא סמך

(1) תקן מספר EN 16321-1 של הועדה האירופאית לתקינה (CEN) בעניין השבת אדי דלק במהלך תדלוק כלי רכב מנועיים בתחנות שירות: שיטות בדיקה להערכת יעילות של מערכות השבת אדי דלק לצורך אישור טיפוס, שאושר על ידי הועדה האירופאית לתקינה ביום יט' באב התשע"ג (26 ביולי 2013), העומד לעיון הציבור במשרד הממונה.

(2) תקן ישראלי ת"י 16321 חלק 1 בעניין השבת אדי דלק במהלך תדלוק כלי רכב מנועיים בתחנות שירות: שיטות בדיקה להערכת יעילות של מערכות השבת אדי דלק לצורך אישור טיפוס, שהתקין מכון התקנים בינואר 2014, העומד לעיון הציבור במשרד הממונה או במכון התקנים.

2. זיהום אוויר וריח חזקים או בלתי סבירים (א) הפעלת תחנת דלק שלא הותקנו בה מערכות השבה וניטור, או שמערכות כאמור לא הופעלו בה דרך קבע לפי תקנות אלה, היא זיהום אוויר חזק או בלתי סביר.

(ב) פליטת אדי דלק כתוצאה מפעילות מיתקני דלק, הגורמת לריח מתמשך או חוזר ונשנה של דלק, מחוץ לתחומי תחנת הדלק, היא ריח חזק או בלתי סביר.

3. אטימות מיתקני הדלק לא יפעיל מפעיל תחנת דלק, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) פתחים במכלי הדלק המיועדים למילוי דלק או למדידה, במכלי הדלק יהיו סגורים ואטומים בכל עת, למעט בעת מילוי דלק בהם או ביצוע מדידה;

(2) מיתקני הדלק יהיו סגורים ואטומים בכל עת, כך שתמנע יציאה של דלק או אדי דלק מהם שלא באמצעות פתחים המיועדים לכך, כאמור בפסקה (1) או באמצעות שסתום פריקת לחץ, ובלבד שאם התקין הותקן שסתום כאמור, יהיה מיקום השסתום בגובה של 3.5 מטרים לפחות מעל הקרקע ובמרחק גדול ככל האפשר מחלונות או מפתחי כניסת אוויר של מבנים סמוכים.

4. מערכת שלב 1 (א) מפעיל יתקין ויפעיל מערכת להשבה של אדי דלק ממיתקני הדלק למכלית תדלוק, שיתקיימו בה כל אלה:

(1) בעת פריקת דלק אל מכל דלק בהתחנת הדלק, המערכת תשיב את אדי הדלק ממכל הדלק בתחנת הדלק אל מכלית התדלוק;

(2) המערכת תהיה אטומה באופן שימנע פליטה של אדי דלק לסביבה, שלא באמצעות שסתום פריקת לחץ;

מעוצב: לא סמון

(3) המערכת תכלול אמצעי שיבטיח כי לא ניתן יהיה לפרוק דלק ממכלית התדלוק אל מכל הדלק, מבלי שהמערכת תהיה מחוברת אל מכל הדלק ואל מכלית התדלוק ותפעל באופן תקין.

(ב) מפעיל לא יחבר צינורות להזרמת דלק בין מכלית תדלוק למכל דלק, ולא ימלא או ירשה לאחר למלא דלק במכל דלק, אלא אם כן התקיימו כל אלה:

(1) מכל הדלק ומכלית התדלוק מחוברים למערכת שלב I תקינה ופועלת;

(2) הפתחים העיליים של מכלית התדלוק סגורים.

מערכת שלב II 5. (א) (1) מפעיל יתקין בכל עמדות התדלוק של כלי רכב בדלק מערכת אוטומטית להשבה של אדי דלק הנפלטים במהלך תדלוק כלי רכב אל מכלי הדלק של התחנת דלקה, התואמת לדרישות תקן השבת האדים ושהיא מדגם שניתן לגביו אישור המעיד על התאמתו לתקן השבת האדים – בד ממת גוף מאושר לעניין התקן-תקן השבת האדים.

(2) תוקן או עודכן תקן השבת האדים, או הוחלף בתקן אחר המיועד להסדיר אותו סוג של מניעת פליטות, יפרסם הממונה הודעה על תיקון, עדכון או החלפת התקן כאמור, ברשומות; בהודעה כאמור יציין הממונה את המועד שהחל ממנו יהיה התקן המעודכן או המתוקן. התקן המחייב לגבי תחנות דלק שטרם הותקנה בהם מערכת שלב II בעת פרסום הודעת הממונה או לגבי תחנות דלק בהן מוחלפת מערכת שלב II.

(ב) מפעיל לא יפעיל עמדת תדלוק של כלי רכב בדלק אלא אם כן מערכת שלב II פועלת בה בצורה תקינה בעת התדלוק; לעניין זה יראו מערכת שלב II כפועלת בצורה תקינה גם אם הייתה בה דליפה או תקלה, ובלבד שטרם חלפו שבעה ימים מהמועד שבו התגלתה הדליפה או התקלה, כאמור בתקנה 8.

ניטור מערכת שלב 6. (א) מפעיל יתקין מערכת ניטור אוטומטית שתנטר את פעילותה של כל אחת ממערכות שלב II המותקנות בעמדות התדלוק בתחנת הדלק, בכל עת שמתבצע תדלוק כלי רכב בעמדת תדלוק, לגבי מערכת כאמור – מתקיימים בה כל אלה:

(1) היא מדגם שעומד בדרישות תקן השבת האדים, שניתן לגביו אישור המעיד על בד התאמתו לתקן השבת האדים מאת גוף מאושר לעניין התקן-תקן השבת האדים;

(2) היא מתריעה בזיהוי תקלה במערכת שלב II או במערכת הניטור, לפי דרישות תקן השבת האדים, וכן ההתרעה נשלחת למפעיל או למי מטעמו המצוי בשטח תחנת הדלק באופן מידי;

(3) היא מבצעת רישום ממוחשב של תקלות שזוהו במערכת שלב II או במערכת הניטור, מועדן ומועד חזרתן של המערכות האמורות לפעולה תקינה;

(4) היא מפסיקה באופן אוטומטי את פעילות עמדת התדלוק שבה נרשמה תקלה במערכת שלב II או במערכת הניטור אם לא תוקנה בתוך שבעה ימים מיום שהתגלתה, ומשביתה את פעילות העמדה עד לתיקון התקלה.

(ב) מפעיל לא יפעיל את תחנת הדלק אלא אם כן מערכת הניטור, על כל מרכיביה, פועלת באופן תקין ועומדת בהוראות תקנה זו; לעניין זה יראו מערכת ניטור כפועלת בצורה תקינה גם אם הייתה בה תקלה, ובלבד שטרם חלפו שבעה ימים מהמועד שבו התגלתה הדליפה או התקלה, כאמור בתקנה 8.

7. בקרה ובדיקות תקופתיות (א) מפעיל יבצע בקרה לתקינות, שלמות ואטימות מיתקני הדלק, שסתום פריקת הלחץ ומערכת שלב I באמצעות בדיקות תקופתיות לפי התקנים או ההוראות המפורטים בתוספת הראשונה, לפי התדירויות והתנאים המפורטים לצדם; מפעיל רשאי לבצע בקרה כאמור באמצעים אחרים, לרבות באמצעות מערכת בקרת לחץ, ובלבד ששוכנע הממונה כי אמצעים אלה יעילים באותה מידה או במידה רבה יותר, והממונה אישר אותם מראש ובכתב.

(ב) מפעיל יבצע בדיקות תקופתיות לתקינות, לתפקוד וליעילות מערכת שלב II ומערכת הניטור, לפי התקנים או ההוראות המפורטים בתוספת השנייה, לפי התדירויות והתנאים המפורטים לצדם.

8. טיפול בתקלות מבלי לגרוע מהוראות תקנה 4(ב)1, נתגלתה דליפה או תקלה שעלולה להביא לפליטת אדי דלק במיתקני דלק, בשסתום פריקת לחץ או במערכות השבה; וניטור או במערכת בקרת לחץ כאמור בתקנה 7(א), ירשום מפעיל לאלתר את המועד שבו התגלתה התקלה ויפעל לתיקונה; לא תוקנה הדליפה או התקלה תוך שבעה ימים מהמועד שבו התגלתה, ישבית המפעיל את מיתקן הדלק שבו התגלתה הדליפה או התקלה, עד לתיקון התקלה או הדליפה; לעניין זה, "תקלה" – לרבות אי עמידה בערכים או בתוצאות הנדרשים לפי תקנים ותנאים נוספים כמפורט בתוספת הראשונה ובתוספת השנייה.

9. איתחזוקת מערכות מפעיל יפעיל ויתחזק מערכות השבה; וניטור, מערכת בקרת לחץ ושסתום פריקת לחץ המותקנים בתחנת הדלק לפי הנחיות היצרן, לצורך הבטיחת את תקינותן לפי תקנות אלה.

בדיקות סביבתיות 10. (א) הממונה, או נותן האישור לגבי עסק החייב ברישוי לפי צו עסקים טעוני רישוי, רשאי לדרוש ממפעיל לבצע ניטור, דיגום או בדיקה אחרת של האוויר בשטח התחנה ובסמוך לה, וכן בדיקה לתקינות שלמות או אטימות מתקני הדלק ומערכות ההשבה והניטור, בנוסף לחובות הניטור, הדיגום או הבדיקה לפי החוק או לפי תקנות אלה, אם קיים חשש כי פעילות תחנת הדלק גורמת לזיהום אוויר חזק או בלתי סביר או ריח חזק או בלתי סביר, או שהיא אינה תואמת את הוראות תקנות אלה; דרש הממונה או נותן האישור כי יבוצע ניטור, דיגום או בדיקה כאמור, יבצע המפעיל לפי הנחיות נותן האישור או הממונה, ובאופן ובמועד שהורה.

11. (א) רישום ושמירת מסמכים מפעיל יערוך רישום מפורט של -

(1) בדיקות תקופתיות שנערכו כנדרש בתקנות אלה; רישום לעניין זה יכלול את פרטי תחנת הדלק ומיתקניה, מועד הבדיקה, פרטי מבצע הבדיקה, פרטי הבדיקה, פרטי ציוד המדידה ותוצאות הבדיקה;

(2) פעולות תחזוקה שנערכו במערכות ההשבה, הניטור, בקרת הלחץ ושסתום פריקת לחץ, המותקנים בתחנת הדלק; נתוני התפעול וממצאי הניטור הרציף של מערכות השבה וניטור;

(3) דליפות או תקלות במערכות ההשבה; הניטור, במערכת בקרת הלחץ כאמור בתקנה 7(א) ובשסתום פריקת לחץ, המותקנים בתחנת הדלק וכן נתונים לעניין תיקון דליפות או תקלות אלה, לרבות מועד ואופן הטיפול בדליפות או בתקלות האמורות;

(4) נתוני התפעול וממצאי הניטור הרציף של מערכות השבה וניטור פעולות תחזוקה שנערכו במערכות ההשבה והניטור, במערכת בקרת הלחץ כאמור בתקנה 7(א) ובשסתום פריקת לחץ, המותקנים בתחנת הדלק.

(ב) מפעיל יחזיק-בתחנת הדלק, את המידע והמסמכים המפורטים להלן, לתקופה שלא תפחת מהתקופות המפורטות להלן -

(1) מידע ומסמכים כאמור בתקנת משנה (א)1-- וכן בדיקות סביבתיות שנערכו לפי תקנה 10 - שלוש שנים;

(2) מידע ומסמכים כאמור בתקנת משנה (א)2-(4) - תיעוד של בדיקות תקופתיות שנערכו לפי תקנה 7 וכן בדיקות סביבתיות שנערכו לפי תקנה 10 - שלוש שנים;

(3) פרטי מערכות השבה, נְיִטוּר, מערכת ובקרת לחץ כאמור בתקנה 7א) ושסתום פריקת לחץ בתחנת הדלק, לרבות דגם, מספר סידורי והוראות היצרן – למשך התקופה שבה מותקנות אותן מערכות או שסתום פריקת הלחץ, ולמשך שנה נוספת לאחר מכן;

(4) אישורים מאת גוף מאושר לעניין תקן השבת האדים המעידים על התאמת הדגם של מערכת שלב II ומערכת הניטור כפי במערכות השבה, ניטור ובקרת לחץ מתקיימות דרישות התקנים הנדרשים בתקנות אלה לתקן השבת האדים - למשך התקופה שבה מותקנות אותן מערכות או שסתום פריקת הלחץ, ולמשך שנה נוספת לאחר מכן.

(ג) מפעיל יעמיד לעיון הממונה או נותן האישור, לגבי עסק החייב ברישוי לפי צו עסקים טעוני רישוי, וימסור למי מהם, לפי דרישתו, את המידע או המסמכים המפורטים בתקנה זו; נדרש מפעיל להמציא מידע או מסמכים כאמור, יעשה זאת במועד, באופן ולגבי התקופות וסוגי המידע או המסמכים שפורטו בדרישת הממונה.

אין בתקנות אלה כדי לגרוע מסמכותו של נותן האישור לקבוע תנאים ברישיון עסק של תחנת דלק מסוימת או לתת לה תנאים מוקדמים למתן הרישיון, לפי הוראות סעיף 33(ב) לחוק אוויר נקי. ואף להחמיר על תקנות אלה אם הדבר נדרש לצורך קיום מטרות של הבטחת איכות טווחה של הסביבה ומניעת מפגעים ומטרדים לפי חוק רישוי עסקים, ובכלל זאת לשם מניעה של זיהום אוויר חזק או בלתי סביר או ריח חזק או בלתי סביר.

(א) תחילתן של תקנות אלה למעט האמור בתקנות בתקנה (ב) ו-(ג) 90 ימים מיום פרסומן (להלן – יום התחילה).

(ב) לגבי תחנת דלק, אשר שמתקיימים לגביה כל התנאים שלהלן – תחילתן של תקנות 5, 6 ו-7 (ב) ביום ד' באייר התשע"ז (30 באפריל 2017) –

(1) ערב יום התחילה היה בידי המפעיל רישיון עסק תקף להפעלת תחנת הדלק והוא פעל לפי תנאי הרישיון שנתן לו נותן האישור, בכל הנוגע למניעה או לצמצום פליטה של אדי דלק לסביבה;

(2) ערב יום התחילה טרם הותקנה בה מערכת מישוב אדים שלב II; המרחק בינה לבין שימושי קרקע רגישים גדול מ- 80 מטרים.

7א) לגבי תחנת דלק שמפעילה משטרת ישראל, ושמתיימרים לגביה כל התנאים שלהלן – תחילתן של תקנות אלה ביום יד' בטבת התשע"ח (1 בינואר 2018) –

סמכות נותן האישור

תחילה

מעוצב:קו חוצה

מעוצב:צבע גופן: אוטומטי, לא סמן

מעוצב:כניסה: לפני: 0 ס"מ

מעוצב:צבע גופן: אוטומטי, לא סמן

מעוצב:לא סמן

מעוצב:צבע גופן: אוטומטי, לא סמן

מעוצב:לא סמן

(1) ערב יום התחילה טרם הותקנה בה מערכת מישוב אדים שלב I או שלב II ;

(2) המרחק בינה לבין שימושי קרקע רגישים גדול מ- 80 מטרים.

(ד) (ג) בתקנה זו-

”מרחק” – המרחק בקו אווירי שבין גבול מגרש, שלפי תכנית לפי חוק התכנון והבניה, התשכ”ה-1965⁸ מתקיימים בו שימושי קרקע רגישים, לבין צינורות האוורור של ~~המכלים מכלי דלק~~ התת קרקעיים בתחנת הדלק, פתחים המיועדים לפריקת דלק ממכלית הדלק או אי-המשאבות או נקודות הפיליץ/עמודות התדלוק, לפי הקצר מביניהם.

”שימושי קרקע רגישים” – מקום המשמש למגורים או לשהייה ממושכת של אוכלוסיה רגישה, ובכלל זאת ילדים, קשישים וחולים, כגון בית מגורים, בית סוהר, מוסד חינוך, מוסד רפואי, מעון לילדים, מעון לקשישים, פנימייה;

14. הוראת מעבר (א) על אף האמור בתקנה 5(א) רשאי מפעיל של תחנת דלק שפעלה לפי רישיון עסק ערב יום התחילה, להפעיל תחנת הדלק, גם אם מערכת שלב II המותקנת בה היא מדגם שאינו עומד בדרישות תקן השבת האדים (להלן – דגם אחר), אם המערכת האמורה הייתה מותקנת בה ערב יום התחילה, וכל עוד היא עומדת בדרישות תקנה זו ובדרישות תנאים או תנאים נוספים ברישיון העסק שניתנו לאותה תחנת דלק, לעניין התקנת מערכות כאמור.

(ב) על אף האמור בתקנה 6(א), פעלה בתחנת דלק, ערב יום התחילה, מערכת ~~מישוב אדים שלב I או שלב II~~, שהיא מדגם אחר, רשאי מפעיל תחנת הדלק להמשיך ולהפעילה ובלבד שהיא כוללת מערכת ניטור אוטומטית שמנטרת את פעילותה, ושהתקיימו בה כל אלה:

(1) בין מרכיביה קופסת בקרה ובה נוריות ותדפיסים יומיים המצביעים על תקינות המערכת;

(2) היא מדגם שקיבל אישור למערכת ניטור מישוב אדים מאת הסוכנות למשאבי אוויר של ממשלת קליפורניה (CARB), לפי הליך אישור הליך מישוב אדים של מועצת משאבי האוויר של קליפורניה, CP-201, בנוסחו בתיקון מיום כ”ג בניסן התש”ס (28 באפריל 2000).

תוספת ראשונה

בדיקות תקופתיות למיתקני דלק, שסתום פריקת לחץ ומערכת שלב I
(תקנה 7(א) ו-8)

הגדרות

1. בתוספת זו –

"הרשות הלאומית להסמכת מעבדות" - הרשות הלאומית להסמכת מעבדות
שהוקמה לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ"ז-
1997:

"מעבדה מוסמכת" - מעבדה שהרשות הלאומית להסמכת מעבדות הסמיכה אותה לבצע בדיקות כאמור לפי תקן בתוספת זו, והיא מחזיקה תעודה המעידה על כך;

"TP-201.3" – הליך לבדיקת ביצועי מערכות השבת אדים בתחנות תדלוק - קביעת לחץ סטאטי של שני אינץ' עמודת מים (Vapor Recovery Test Procedure for Determination of 2 Inch WC Static Pressure Performance of Vapor Recovery Systems of Dispensing Facilities), שהתקינה הסוכנות למשאבי האוויר של מדינת קליפורניה, ביום ז' באב התשע"ב (26 ביולי 2012), המפורסם באתר האינטרנט;

"TP-201.1E" – הליך לבדיקת קצב דליפה ולחץ פריצה של שסתום פריקת הלחץ (Vapor Recovery Test Procedure for Leak Rate and Cracking Pressure of Pressure/Vacuum Valves), שהתקינה הסוכנות למשאבי האוויר של מדינת קליפורניה, ביום יב' בתשרי התשס"ד (8 באוקטובר 2003), המפורסם באתר האינטרנט.

החלפת תקן

2.

תוקן או עודכן תקן המנוי בטור ד' לתוספת זו, או הוחלף בתקן אחר המיועד להסדיר אותו סוג של בדיקה, יפרסם הממונה הודעה על תיקון, עדכון או החלפת התקן כאמור, ברשומות; תחילת התוקף לעניין תקנות אלה תצוין בהודעת הממונה ולא תקדם משלושים יום לאחר ליום הפרסום.

טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'
סוג הבדיקה	תדירות ביצוע	גורם מבצע	תקן / אופן ביצוע
1. בדיקת אטימות למיתקני הדלק לדליפות אדים	מיד לאחר ההתקנה הראשונה של מיתקני הדלק ומערכות השבה וניטור לאחר כל פעולת אחזקה,	המפעיל אז מפעיל באמצעות מעבדה	תקן TP-201.3

⁹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.
⁹ ס"ח התשנ"ז עמ' 156.

	מוסמכת	תיקון או שינוי כלשהו במכל או בכל אבזר ומכלול המחברים אליו	
		אחת לשלוש שנים לפחות	
2.	בדיקה של נוכחות חלקים זרים, אטימות ושיתוך (קורוזיה) בשסתום פריקת לחץ	אחת לשנה לפחות	המפעיל או מי מטעמו
	בדיקה חזותית של ניקיון מחלקים זרים, איטום המונע דליפת אדים שלא לצורך והעדר שיתוך		
3.	בדיקת תפקוד שסתום פריקת לחץ	מיד לאחר ביצוע תיקון בשסתום או אחת לשלוש שנים לפחות	המפעיל או מי מטעמו באמצעות מעבדה מוסמכת
	תקן TP-201.1E		
4.	בדיקת אטימות ושלמות לשוחות התדלוק, מדיד מפלס הדלק ומערכת שלב ; לעניין זה – <u>”שוחות התדלוק” – פתחים המיועדים לפריקת דלק אל מכל הדלק התת קרקעי בתחנת הדלק; ”מדיד מפלס הדלק” – מד המיועד לבדוק את מפלס הדלק במכל הדלק התת קרקעי.</u>	אחת לחודש לפחות	המפעיל או מי מטעמו
	בדיקה חזותית של קיומם ושלמותם של מכסים תואמים והדוקים, גומיות, איטום		

תוספת שנייה

בדיקות תקופתיות לתפקוד ויעילות מערכת שלב II ומערכת בקרה (תקנה 7(ב) 8-14)

הגדרות 1. בתוספת זו -

” הרשות הלאומית להסמכת מעבדות” - הרשות הלאומית להסמכת מעבדות שהוקמה לפי חוק הרשות הלאומית להסמכת מעבדות, התשנ”ז-1997¹⁰;

¹⁰ ס”ח התשנ”ז עמ’ 156.

"מעבדה מוסמכת" - מעבדה שהרשות הלאומית להסמכת מעבדות הסמיכה אותה לבצע בדיקות כאמור לפי תקן בתוספת זו והיא מחזיקה תעודה המעידה על כך ;

"ת"י 16321-2" - תקן ישראלי להשבת אדי דלק במהלך תדלוק כלי רכב מנועיים בתחנות שירות: שיטות בדיקה לאימות מערכות השבת אדי דלק בתחנות שירות, העומד לעיון הציבור במכון התקנים בשעות העבודה, על עדכוניו מזמן לזמן.

2. תוקן או עודכן תקן המנוי בטור ד' לתוספת זו, או הוחלף בתקן אחר המיועד להסדיר אותה בדיקה, יפרסם הממונה הודעה על תיקון, עדכון או החלפת התקן כאמור, ברשומות; תחילת התוקף לעניין תקנות אלה תצויין בהודעת הממונה ולא תקדם משלושים יום לאחר ליום הפרסום.

טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
תקן / אופן ביצוע	גורם מבצע	תדירות ביצוע	סוג הבדיקה
ת"י 16321-2	המפעיל או מי מטעמו באמצעות מעבדה מוסמכת	מיד לאחר ההתקנה הראשונה של מערכת שלב II לאחר תיקון או החלפה של רכיב במערכת שלב II או במערכת הניטור אחת לשלוש שנים לפחות; ואולם במקרים שבהם ולעניין מערכת שלב II לפי היא מדגם אחר כאמור בתקנה 14 - אחת לחצי שנה לפחות.	1. בדיקת תפקוד ויעילות מערכת שלב II בכל אחת מפיות התדלוק, שתכלול בדיקה כי היחס בין האוויר שנשאב לבין הדלק המנופק אינו חורג מהטווח שבין 0.95 לבין 1.05, ולעניין מערכת שלב II לפי תקנה 5(א) - כי פעולת ניתוק הדלק במערכת הניטור תקינה
בדיקה חזותית של פלט מערכת הניטור או לפי הוראות היצרן	המפעיל או מי מטעמו	אחת לשבוע לפחות	2. לעניין מערכת שלב II לפי תקנה 14 - בדיקת תפקוד של משאבת הוואקום בכל אחת מפיות התדלוק נדרשת רק במקרים שבהם מערכת שלב II היא מדגם אחר כאמור בתקנה 14, שאינו כולל מערכת ניטור לשלב II.
בדיקה חזותית של שלמות אקדח וצינור התדלוק ורכיבי מערכת השבת האדים	המפעיל או מי מטעמו	אחת לחודש לפחות	3. לעניין מערכת שלב II לפי תקנה 14 - בדיקת תקינות המערכת השבת האדים לרבות צינורות, חיבורים, שסתומים ואיטום גומי תקין. נדרשת רק במקרים שבהם מערכת שלב II היא מדגם אחר כאמור בתקנה 14.

זאב אלקין
השר להגנת הסביבה

התשע"ז _____
(2017 _____)
(חמ 3-4535)

דברי הסבר

כללי

אדי דלק מורכבים ממגוון רב של תרכובות אורגניות נדיפות. תרכובות אלו מכילות בין היתר חומרים רעילים ומסרטנים אשר מסכנים את הוהים בתחנת הדלק ובסמוך לה. בין מרכיבי אדי הדלק יש לציין את הבנזן שהוגדר כמסרטן לאדם על ידי ארגון הבריאות העולמי והסוכנות הפדראלית לשמירה על הסביבה בארה"ב. נוסף לבנזן, אדי הדלק מכילים מזהמי אוויר נוספים כגון טולואן, אתיל בנזן ותרכובות קסילן. בנוסף להשפעות הבריאותיות הישירות של אדי הדלק על הוהים בסמוך לתחנות תדלוק קיימות גם השפעות שניוניות על הוהים במורד הרוח בין היתר באמצעות יצירת מזהם שניוני כגון האוזון הרעיל המתאפיין בריכוזים גבוהים במיוחד בישראל. כמו כן, מעבר להשפעות הבריאותיות של זיהום האוויר יש לציין כי פליטות אדי הדלק גורמות גם למפגעי ריח לווהים בתחנת התדלוק ובסמוך לה.

מעבר להשפעות המוכחות של מרכיבים ספציפיים באדי הדלק על בריאות האוכלוסייה, קיימות גם עדויות מהעולם להשפעות בריאותיות שליליות לאנשים המתגוררים בסמוך לתחנות תדלוק ולחשיפה לאדי הדלק.

תחנות תדלוק מהוות מקור משמעותי לפליטת אדי דלק לאוויר. המשרד להגנת הסביבה עורך מצאי פליטות מזהמים לאוויר הכולל נתונים מסקטורים אלה – שימוש ביתי, תחנות תדלוק, מחצבות, יערות קרן קיימת לישראל, חוות מכלי דלק, תעשייה, ייצור חשמל, תחבורה (למעט תחבורה לא כבישית), מט"שים, מטמנות, שריפת פסולת צמחית. נמצא כי תחנות תדלוק אחראיות ל 20% מפליטות הבנזן לאוויר מתוך כלל הפליטות שנלקחו בחשבון במצאי.

אדי הדלק נפליטים לאוויר במהלך התרחשות הפעולות או התהליכים המפורטים להלן בתחנות התדלוק:

(א) פריקת בנזין ממיכלית התדלוק למיכל התת קרקעי של התחנה – בתהליך זה נפלטת כמות גדולה של אדי דלק בזמן מצומצם, במהלכו הבנזין המועבר מהמיכלית דוחק החוצה את אדי הדלק ממיכל התחנה לאוויר החופשי.

(ב) תדלוק כלי רכב בבנזין – ישנה פליטה מתמשכת של אדי דלק בעת תדלוק כלי הרכב בתחנה. הבנזין המועבר ממשאבת התדלוק דוחק את אדי הדלק במיכל הרכב, וכתוצאה נפליטים אדי דלק לאוויר.

(ג) פליטת אדים במהלך "נשימה" של המיכל התת קרקעי והצנרת כתוצאה מדליפות אדים הנובעות ממערכות דלק לא אטומות – כמות האדים הנפלטת משתנה כתלות ברמת האטימות של מתקני הדלק בתחנה.

ניתן לצמצם יותר מ- 90% מפליטות אדי הדלק המתבצעות בעת פריקת בנזין ממיכלית התדלוק אל המיכל התת קרקעי של התחנה, באמצעות התקנה והפעלה של מערכת מישוב אדים מסוג "Stage I", אשר אוספת את אדי הדלק ומשיבה אותם למכלית. הפעלת מערכת מסוג זה הינה חלק מהדרישות הסביבתיות לתחנות תדלוק באירופה במשך עשרים השנים האחרונות וכיום כמעט ואין בנמצא באירופה תחנות ללא מערכת מישוב אדים מסוג "Stage I". בנוסף, ניתן לצמצם 85% מפליטות אדי דלק הנוצרות בעת תדלוק כלי רכב בבנזין, באמצעות התקנה והפעלה של מערכת מישוב אדים מסוג Stage II אשר יונקת את אדי

הדלק ומשיבה אותם למיכל הבנוין של תחנת הדלק.

משום כך, בחלק גדול ממדינות אירופה מותקנות מערכות מישוב אדים ביותר מ-98 אחוז מתחנות התדלוק (ובכלל זה אוסטרליה, בלגיה, צ'כיה, דנמרק, גרמניה, הונגריה, איטליה, לוקסמבורג, הולנד, פולין וסרביה).

לאור היעילות הגבוהה של מערכות למישוב אדים, החל המשרד להגנת הסביבה (להלן – המשרד) לחייב באופן הדרגתי את תחנות התדלוק בישראל להתקין מערכות אלה, באמצעות תנאים ברישיון עסק. דרישה להתקנה של מערכת מישוב אדים מסוג I STAGE נקבעה בתנאי רישיון העסק של כלל תחנות הדלק בישראל, לפני כשני עשורים. דרישה להתקנה של מערכות מישוב אדים מסוג II STAGE נקבעה החל משנת 2007 בתנאי רישיון העסק של תחנות הדלק הממוקמות במרחק של 80 מטרים משימושים רגישים (בתי מגורים, מוסד חינוך, מוסד רפואי וכד'), או פחות מכך, וכן בתנאי רישיון עסק של תחנות מסוגים נוספים או תחנות שהן חדשות יחסית.

אולם, הניסיון מראה כי אין די בקביעת הוראות לעניין התקנת מערכות מישוב אדים בתנאים ברישיון עסק, וזאת בשל הקשיים העולים בקביעת התנאים ברישיונות העסק באמצעות רשות הרישוי וביישומם בסקטור המכיל קרוב ל-2,000 תחנות תדלוק. למשל, במקרה שתחנת הדלק פועלת ללא רישיון עסק, לא ניתן לחייבה להתקין מערכות מישוב אדים ומנגד קיים קושי מעשי להביא לסגירתה. בעיה זו שכיחה במקרים של החלפת בעלויות בתחנה המחייבת קבלת רישיון עסק חדש שבו ייקבעו מחדש התנאים בעניין מישוב אדים. כלי האכיפה הקיימים בחוק רישוי עסקים הינם מצומצמים, ואינם כוללים עיצומים כספיים.

לאור האמור, ובשל העובדה כי מדובר בהסדרה של פליטות המתבצעות כתוצאה מפעילות כלל מגזר תחנות הדלק, מוצע כי השר להגנת הסביבה יתקין תקנות אשר יעגנו בחקיקת משנה את החובה להתקין ולהפעיל מערכות מישוב אדים בתחנות דלק. בנוסף מוצע כי תקנות אלה יקבעו הוראות נוספות שנועדו לצמצום ולהתמודדות עם פליטת אדי דלק מתחנת הדלק, וכל זאת מכוח סמכויות השר מכוח חוק אוויר נקי, התשס"ח – 2008 (להלן – חוק אוויר נקי), החוק למניעת מפגעים, תשכ"א – 1961 (לעניין קביעה כי ריח של דלק מחוץ לתחנת הדלק מהווה ריח חזק ובלתי סביר, ר' דברי הסבר לתקנה 2) וחוק רישוי עסקים, התשכ"ח – 1968 (להלן – חוק רישוי עסקים).

יצוין כי על פי נתוני המשרד, עלות רכישה והתקנה חד פעמית של מערכות השבת אדים Stage II בתחנת תדלוק טיפוסית (4 מנפקות) מוערכת בכ 200 אש"ח. עם זאת, התקנת מערכת השבת אדים מסוג זה, מניבה למפעיל התחנה חסכון בעלויות שוטפות עקב צמצום אידוי הדלק ומשום כך צמצום אבדן חומר גלם שעלותו רבה.

על בסיס מדריך מקדמי הפליטה של הסוכנות הפדרלית לשמירה על הסביבה בארה"ב (AP-42), הרכב הדלק, ונתוני צריכת בנוין ניתן להעריך כי התקנת המערכת תוביל להפחתה של כ-3.5 טון מזהמים אורגניים נדיפים לשנה בתחנה טיפוסית כאמור. להערכת המשרד להגנת הסביבה זיהום בהיקף זה יוצר כיום עלויות חיזוניות של המשק על סך 87 אלף ש"ח לשנה לכל תחנה, בשל חשיפת הציבור לזיהום אוויר המסכן את בריאותו. כלומר, **ההסדרים המוצעים בתקנות מביאים לחסכון משמעותי למשק כולו וכן**

לתחנות הדלק עצמן. מעבר לכך יודגש כי על אף שמתכונת יצירת הנורמה היא בתקנות חדשות, למעשה נקבעו חיובים דומים בתנאי רישיון העסק של תחנות התדלוק, במסגרת מפרט אחיד, כך שבפועל אין מדובר בתוספת של נטל רגולטורי על מפעילי התחנות.

לתקנה 1 מוצע לקבוע הגדרות למונחים שונים בהם נעשה שימוש בתקנות המוצעות, ובין היתר מוצע להגדיר את המונח "מערכת שלב ו1", "מערכת שלב 2", "מיתקן דלק", "דלק" ועוד.

לתקנה 2 מוצע לקבוע בתקנה 2 כי הפעלה של תחנת דלק, מבלי שהותקנו בה או הופעלו בה **בצורה תקינה דרך קבע מערכות השבה וניטור, או שמערכות אלה לא הופעלו בה באופן תקין**, מהווה זיהום אוויר חזק או בלתי סביר. לקביעה כאמור משמעותיות שונות, בהתאם להוראות חוק אוויר נקי, ובין היתר לעניין כלים מנהליים שניתן להפעיל לשם צמצום או מניעת המפגע וכן כלי האכיפה שניתן לנקוט בהם.

בדומה, מוצע לקבוע כי פליטת אדי דלק כתוצאה מפעילות מתקני דלק, הגורמת לריח מתמשך או חוזר ונשנה של דלק, מחוץ לתחומי תחנת הדלק, היא ריח חזק או בלתי סביר לעניין החוק למניעת מפגעים. גם במקרה זה, הקביעה האמורה תאפשר לנקוט בפעולות שונות לפי החוק למניעת מפגעים, חוק אוויר נקי וחוק רישוי עסקים.

לתקנה 3 מוצע לקבוע את התנאים לעניין צמצום זיהום האוויר הנובע מפעילות תחנת הדלק, והנדרשים לשם הפעלתה –

- (1) פתחים המיועדים למילוי דלק או למדידה במכלי הדלק יהיו סגורים ואטומים בכל עת, למעט בעת התדלוק או ביצוע המדידה. הוראה זו תביא לצמצום כמות אדי הדלק הנפלטים מהפתחים האטומים, וכך יצומצם זיהום האוויר.
- (2) מתקני הדלק יהיו אטומים וסגורים כך שפליטת אדי דלק תתבצע רק מהפתחים המיועדים לכך (פתח התדלוק, פתחי המדידה ופתחי שסתום פריקת הלחץ). מתקני דלק שאינם אטומים גורמים לדליפה מתמשכת ומיותרת של אדי דלק לאוויר.
- (3) אם הותקן שסתום לפריקת לחץ בתחנת הדלק, יהיה עליו להיות ממוקם בגובה של 3.5 מטרים לפחות מעל הקרקע, ובמרחק גדול ככל האפשר מחלונות או פתחי כניסת אוויר של מבנים סמוכים. הוראה זו נועדה לאזן בין הצורך הבטיחותי לפריקת לחץ ממתקני הדלק מעת לעת לבין התכלית של מניעת חשיפה למזהמי אוויר. הנוסח המוצע מביא לצמצום ככל הניתן של החשיפה לאדי דלק הנפלטים בשל פעילות שסתום פריקת הלחץ.

לתקנה 4 כאמור, בעת פריקת דלק ממכלית הדלק אל מכל הדלק בתחנה, הבנוין המועבר מהמכלית דוחק החוצה את אדי הדלק אשר הצטברו במיכל התחנה, והם נפלטים אל האוויר. מערכת להשבה של אדי דלק ממתקני הדלק אל מכלית התדלוק (מערכת שלב ו) מעבירה את אדי הדלק אשר הצטברו במיכל התחנה אל מכלית הדלק, במקום שיפלטו אל האוויר. משום כך מוצע לחייב מפעיל תחנת דלק להתקין מערכת כאמור, אשר תופעל ותותקן כך שלא ניתן יהיה לפרוק דלק ממכלית התדלוק מבלי שהמערכת מותקנת ופועלת.

בנוסף, מוצע לקבוע כי מפעיל לא יחבר את מכלית התדלוק אל מיכל הדלק, באמצעות צינורות התדלוק, ולא ימלא את מכל הדלק או ירשה לאחר למלא את מכל הדלק, מבלי שמערכת שלב I מותקנת, מחוברת למכל הדלק ולמכלית התדלוק ופועלת באופן תקין. כלומר, מוצע כי לצד החובה להתקין מערכת שלב I, תקבע גם החובה להפעילה באופן תקין. יודגש כי על חובה זו להפעלה תקינה של המערכת, היא בכפוף לאמור 3 לא תחול תקנה 8 המוצעת, לפיה נתונים למפעיל 7 ימים לתיקון דליפה או תקלה, כלומר – אם התגלתה תקלה במערכת, לא יוכל המפעיל לחבר את מכלית התדלוק למכל הדלק עד לתיקון התקלה.

כן מוצע לקבוע כי מפעיל לא יבצע את המפורט לעיל מבלי שכל הפתחים העיליים של מכלית התדלוק סגורים, כך שזרימת הדלק תתבצע בתוך מערכת סגורה, ואדי הדלק לא יפלטו לאוויר אלא ישובו אל מכלית התדלוק.

לתקנה 5 בעת ביצוע תדלוק של כלי רכב בדלק, אדי הדלק הנמצאים במכל הדלק בכלי הרכב נדחקים החוצה ונפלטים לאוויר. מערכת להשבת אדי דלק אל מכלי הדלק של התחנה (מערכת שלב II) מעבירה את אדי הדלק ממכל כלי הרכב חזרה אל מכל הדלק של תחנת הדלק, במקום שיפלטו אל האוויר. משום כך מוצע לחייב מפעיל תחנת דלק להתקין מערכת כאמור. על מערכת זו לעמוד בהוראות תקן השבת אדים¹¹, ולהיות בעלת אישור המעיד על כך אשר ניתן לגבי סוג אותה מערכת (אבטיפוס) על ידי גוף המאושר לכך. לעניין תקנות אלה מוצע להגדיר כי גוף מאושר לעניין תקן השבת האדים הוא איגוד הניטור הטכני של גרמניה (TUV) – גוף בעל מומחיות ומקצועיות יתרה בתחום מערכות מישוב אדים – או גוף אחר אשר הממונה אישרו לעניין זה. דרישות אלה לעניין עמידת מערכת שלב II בתקן ולעניין אישור הגוף המוסמך לעניין התקן נובעות ממורכבותה הטכנית של מערכות אלה, מהצורך לייצר אחידות רגולטורית בשוק, ומהאינטרס לוודא כי המערכות המותקנות בתחנות הדלק הן מסוג ומאיכות אשר יביאו לצמצום הפליטה לאוויר של אדי דלק בשיעור מספק. כן מוצע לקבוע הוראות לעניין תיקון או עדכון של תקן השבת אדים. עוד מוצע לקבוע כי לצד החובה להתקין מערכת שלב II, תקבע גם החובה להפעילה באופן תקין. יודגש כי חובה זו להפעלה תקינה של המערכת, היא בכפוף לאמור בתקנה 8 המוצעת, לפיה נתונים למפעיל 7 ימים לתיקון דליפה או תקלה.

לתקנה 6 כדי לוודא כי מערכת שלב II פועלת כשורה, מוצע לחייב מפעיל להתקין מערכת ניטור אוטומטית אשר תנטר את פעילות מערכות שלב II המותקנות בתחנת הדלק, בכל עת שמתבצע תדלוק של כלי רכב. מוצע כי מערכת כאמור תעמוד אף היא בהוראות תקן השבת האדים וכי יינתן לגביה אישור מאת גוף מאושר לעניין התקן. עוד מוצע כי המערכת תהיה בעלת מאפיינים שונים, לרבות – זיהוי תקלה ומתן התרעה על כך למפעיל, ביצוע רישום ממוחשב של תקלות, השבתה אוטומטית של פעילות עמדת תחנת הדלק אם תקלה לא תוקנה תוך שבעה ימים, עד למועד תיקון התקלה, ועוד. עוד מוצע לקבוע כי מפעיל לא יפעיל תחנת דלק אלא אם מערכת הניטור מותקנת ופועלת באופן תקין, בהתאם להוראות התקנה המוצעת. יודגש כי חובה זו להפעלה תקינה של המערכת, היא בכפוף לאמור

¹¹ תקן 16321-1EN של האיחוד האירופאי בעניין השבת אדי דלק במהלך תדלוק של כלי רכב מנועיים בתחנות שירות: שיטות בדיקה והערכת יעילות של מערכות השבת אדים לצורך אישור טיפוס, אשר אושר ביום 26 ביולי 2013.

בתקנה 8 המוצעת, לפיה נתונים למפעיל 7 ימים לתיקון תקלה.

לתקנה 7 מוצע לחייב מפעיל לבצע בקרה לתקינות, שלמות ואטימות מתקני הדלק, שסתום פריקת הלחץ ומערכת שלב I באמצעות בדיקות תקופתיות שיערכו בהתאם להוראות המנויות בתוספת הראשונה לחוק, הכוללת הוראות לעניין סוג הבדיקה, תדירות הביצוע, הגורם המבצע והתקן הרלבנטי לביצוע הבדיקה או אופן הבדיקה הנדרש. לחלופין, מוצע לקבוע כי ניתן לבצע בקרה כאמור באמצעות מערכת לבקרת לחץ אשר הממונה אישר לכך מראש ובכתב.

בדומה, מוצע לקבוע כי מפעיל יבצע בדיקות תקופתיות לתקינות, לתפקוד וליעילות מערכת שלב II ומערכת הניטור. בדיקות אלה יערכו בהתאם להוראות המנויות בתוספת השנייה לחוק, הכוללת אף היא הוראות לעניין סוג הבדיקה, תדירות הביצוע, הגורם המבצע והתקן הרלבנטי לביצוע הבדיקה או אופן הבדיקה הנדרש.

לתקנה 8 מוצע לקבוע כי אם התגלתה דליפה או תקלה במתקני הדלק, בשסתום פריקת הלחץ או במערכות השבת האדים, הניטור או בקרת הלחץ, יהיה על המפעיל לרשום מידית את המועד בו התגלתה הדליפה או התקלה, וכן יהיה עליו לפעול לתיקונה. אם לא תוקנה הדליפה או התקלה תוך שבעה ימים ממועד גילוייה, מוצע לקבוע כי על המפעיל יהיה להשביט את מתקן הדלק בו נתגלתה הדליפה או התקלה, עד לתיקון הדליפה או התקלה. יובהר כי לעניין זה, תקלה היא גם אי עמידה בערכים הנדרשים בעת ביצוע בדיקות לפי התוספת הראשונה או השנייה לתקנות המוצעות.

לתקנה 9 מוצע להטיל על המפעיל את החובה לתפעל ולהחזיק את מערכות ההשבה, הניטור, בקרת לחץ ושסתום פריקת לחץ המותקנים בתחנת הדלק לפי הנחיות היצרן, מכיוון שהפעלה ותחזוקה של המערכות האמורות לעיל בהתאם להוראות היצרן תשפר את ביצועיהן ותצמצם את הסיכוי לתקלות ולדליפות, וכך תביא לצמצום פליטת אדי דלק לאוויר.

לתקנה 10 מוצע להסמיק את הממונה, כהגדרתו בחוק אוויר נקי, או את נותן האישור, כהגדרתו בחוק רישוי עסקים, בסמכות לדרוש ממפעיל לבצע ניטור, דיגום או בדיקה אחרת של האוויר בשטח התחנה ובסמוך לה, וכן בדיקה לתקינות שלמות או אטימות מקני הדלק ומערכות ההשבה והניטור, אם קיים חשש כי פעילות תחנת הדלק גורמת לזיהום אוויר חזק או בלתי סביר או לריח חזק או בלתי סביר. או שאיננה תואמת את הוראות התקנות המוצעות. ביצוע בדיקות סביבתיות אלה תאפשר לממונה או לנותן האישור להבין מה מצב פליטת אדי הדלק בסביבת תחנת הדלק ומה השפעתו על הסביבה.

לתקנה 11 מוצע לחייב את המפעיל לערוך רישום של נתונים שונים דוגמת – בדיקות תקופתיות שנערכו ותוצאותיהן, פעולות תחזוקה שהתקיימו, פירוט של דליפות או תקלות ואופן הטיפול בהן ועוד מידע נוסף הנדרש לשם בקרה ופיקוח על יישום הוראות התקנות המוצעות. בנוסף, מוצע לחייב את המפעיל לשמור על סוגי מסמכים בהתאם לרשימה המנויה בתקנה 11 המוצעת. משך התקופה בה חייב המפעיל לשמור את המסמכים משתנה בהתאם לסוג המסמך. כאמור, עריכת הרישום ושמירת מסמכים נועדו לאפשר לממונה או לנותן אישור לעיין במסמכים לפי הצורך לשם פיקוח על יישום התקנות

המוצעות בניסבות בהן בהעדר רישום ושמירה של המסמכים לא תהיה כל דרך ממשית לפקח על קיום ההוראות בדיעבד.

לתקנה 12 מוצע להבהיר בתקנות המוצעות כי אין באמור בתקנות אלה כדי לגרוע מסמכותו של נותן אישור לקבוע תנאים ברישיון עסק של תחנת דלק או לתת תנאים מוקדמים למתן הרישיון, וזאת בהתאם להוראות סעיף 33(ב) לחוק אוויר נקי, הקובע כדלקמן: ואף בעת הצורך להחמיר על האמור בתקנות המוצעות. החמרה כאמור תהיה אפשרית אם היא נדרשת לצורך קיום מטרת של הבטחת איכות טאותה של הסביבה ומניעת מפגעים ומטרדים לפי חוק רישוי עסקים, ובכלל זאת לשם מניעה של זיהום אוויר חזק או בלתי סביר או ריח חזק או בלתי סביר.

"נותן האישור רשאי לקבוע תנאים משלימים למתן האישור לעסק כאמור בסעיף 32(א), נוסף עלי התנאים שנקבעו לפי הוראות חוק זה, ורשאי הוא לקבוע תנאים מחמירים מהם, מטעמים מיוחדים שיירשמו, או אם קיימת חריגה מתמשכת או חוזרת ונשנית מערכי סביבה או מערכי ייחוס, והכל בכפוף להוראות לפי חוק רישוי עסקים".

לתקנה 13 מוצע לקבוע כי ככלל, מועד תחילת התקנות יהיה 90 ימים מיום פרסומן, ואולם לגבי תחנת דלק אשר ערב כניסת התקנות לתוקף היה בידי המפעיל אותה רישיון עסק תקף להפעלת תחנת הדלק והוא פעל לפי תנאי הרישיון שנתן לו נותן האישור, בכל הנוגע למניעה או לצמצום פליטה של אדי דלק לסביבה, טרם הותקנה בה מערכת מישוב אדים שלב II, ואשר המרחק בינה לבין שימושי קרקע רגישים גדול מ-80 מטרים – החובה להתקין מערכת מישוב אדים משלב II וכן להתקין מערכת לניטור מערכת מישוב אדים, תחול החל מיום 30 באפריל 2017. ארכה זו נועדה לאפשר לתחנות כמפורט לעיל, אשר אינן נמצאות ליד שימושי קרקע רגישים (בתי מגורים, בתי ספר, מוסדות רפואיים וכדומה), את פרק הזמן הנדרש לשם הערכות לקראת כניסת התקנות לתוקף. יובהר כי, ככלל, לעניין תחנות דלק הממוקמות במרחק הקצר מ-80 מטרים משימושי קרקע רגישים, כבר כיום חלה על המפעיל אותן, החובה להתקין מערכות מישוב אדים שלב II.

בנוסף, מוצע לקבוע כי לגבי תחנת דלק שמפעילה משטרת ישראל, אשר ערב יום תחילת התקנות המוצעות טרם הותקנה בה מערכת מישוב אדים שלב I או שלב II, ואשר המרחק בינה לבין שימושי קרקע רגישים גדול מ-80 מטרים – תחילתן של התקנות המוצעות יהיה החל מיום 1 בינואר 2018. דחיה מוצעת זו נועדה לאפשר למשטרת ישראל להעריך ליישום התקנות, מבלי לפגוע בפעילותה המבצעית.

לתקנה 14 כאמור, מוצע לקבוע (בתקנות 5 ו-6) כי מערכות מישוב האדים משלב II אשר יותקנו בתחנות הדלק, כמו גם מערכות לניטור מערכות מישוב האדים משלב II, יהיה כאלה העומדות בתקן השבת האדים. כיום ישנן כמאה תחנות דלק אשר בתנאי רישיון העסק שניתן להן בעבר על ידי נותן האישור נקבע כי מאושרת להן התקנה של מערכת מישוב אדים מסוג שאינו תואם להוראות תקן זה (טרם אישור התקן והטמעתו בישראל). מערכות אלה הן בעלות ביצועים סביבתיים מניחים את הדעת ומאחר שהותקנו על פי דין, אין מקום לחייב את מפעילי תקנות הדלק להחליף אותן למערכות מישוב אדים העומדות בתקן השבת האדים.

מעוצב: rebseH, עצירות טאב: לא ב 8.1 ס"מ

מעוצב: גופן ברירת המחדל של פיסקה, rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו 1rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו rahC rahC תו תו divaD עברית ושפות אחרות: rahC

לפיכך, מוצע לקבוע כי מפעיל לא יהיה חייב בהתקנה של מערכת מישוב אדים שלב II העומדת בתקן השבת האדים, אם התקיימו התנאים הבאים:

- (א) תחנת הדלק פעלה לפי רישיון עסק ערב יום תחילת התקנות המוצעות;
- (ב) מערכת מישוב האדים אשר מותקנת בתחנת הדלק, ואשר איננה עומדת בהוראות תקן השבת האדים, הייתה מותקנת בתחנת הדלק ערב יום תחילת התקנות המוצעות;
- (ג) תחנת הדלק עמדה בדרישות תנאים או תנאים נוספים ברישיון עסק אשר ניתנו לה, לעניין התקנת מערכות מישוב אדים.

בדומה, מוצע לקבוע כי מפעיל לא יהיה חייב בהתקנה של מערכת ניטור למערכת מישוב אדים שלב II העומדת בתקן השבת האדים, ויהיה רשאי להמשיך לעשות שימוש במערכת הניטור התואמת למערכת השבת האדים המותקנת, וזאת אם התקיימו התנאים הבאים:

- (א) מערכת מישוב אדים שלב II היא מערכת מדגם אחר, אשר עומד בדרישות המפורטות בתקנה 14(א) המוצעת;
- (ב) מערכת הניטור תכלול, בין היתר - קופסת בקרה ובה נורית ותדפיסים יומיים המצביעים על תקינות המערכת;
- (ג) מערכת הניטור תהיה מסוג אשר קיבל אישור כמערכת ניטור מישוב אדים מאת הסוכנות למשאבי אוויר של ממשלת קליפורניה (CARB).